

TROMS FYLKESKOMMUNE
Regional utviklingsetat

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 OSLO

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003/617	Doknr.: - 72
Mottatt: 10 APR 2003 MH/MAT	
Saksbeh.: KED	Ark.: 66
Kopi:	Avskr.:

Deres ref.	Saknr.	Telefax	Dato
	01975/03	77 62 30 81	09.04.03
Vår ref.	Arkiv	Tlf. dir.innvalg	Saksbehandler
008561/03	J00	77 62 30 55	Asbjørg Fyhn

Oppgis ved alle henv.

MELDING OM VEDTAK – HØRINGSNOTAT OM FRAMTIDIG ORGANISERING AV LABORATORIETJENESTENE PÅ MATOMRÅDET MV.

Plan- og næringsutvalget behandlet i møte 07.04.03 sak 0026/03. De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Plan- og næringsutvalget har behandlet Landbruksdepartementets utsendelse av 20. februar 2003, Framtidig organisering av laboratorietjenestene på matområdet mv. - Høringsnotat.
2. Plan- og næringsutvalget slutter seg til administrasjonens merknader til høringsnotatet.

Med vennlig hilsen

Dorrit Bårdsen
Dorrit Bårdsen e.f.
møtesekretær

TROMS FYLKESKOMMUNE

Regional utviklingsetat

Landbruksdepartementet
Pb. 8007 Dep

0030 OSLO

Deres ref.	Saknr.	Telefaks	Dato
	03/01975	77 62 30 81	03.04.2003
Vår ref.	Arkiv	Tlf. dir.innvalg	Saksbehandler
008060/03	J00	77 62 30 94	Asbjørg Fyhn

Oppgis ved alle henv.

ADMINISTRATIV UTTALELSE TIL FRAMTIDIG ORGANISERING AV LABORATORIETJENSTENE PÅ MATOMRÅDET MV.

Viser til Landbruksdepartementets brev av 20. februar 2003, vedrørende ovenfor nevnte sak.

Regional utviklingsetat gjør oppmerksom på at foreliggende uttalelse er administrativ, og at saken vil bli lagt fram for plan- og næringsutvalget til endelig behandling på utvalgsmøtet den 7. april 2003. Utskrift av utvalgets vedtak vil bli ettersendt så snart det foreligger.

Innledning

Plan- og næringsutvalget har tidligere uttalt seg til Organisering av nytt statlig mattilsyn (Høringsnotat 1 og 4), og gitt sin tilslutning til hovedmål og -prinsipper for organiseringen av det nye Mattilsynet. Plan- og næringsutvalget har poengtert viktigheten av at det må være de faktiske tilsynsoppgavene som må legges til grunn for organisering, lokalisering og ressurstilgang, for at overordnet mål om et kvalitativt bedre mattilsyn fra jord/fjor til bord skal realiseres. Uttalelsene innebefatter en argumentasjon for å styrke og videreutvikle eksisterende fagmiljø og en desentralisert laboratoriestruktur.

Regional utviklingsetat tar i foreliggende uttalelse utgangspunkt i plan- og næringsutvalgets tidligere vedtak i denne saken. Etaten legger videre til grunn de politiske beslutninger som er gjort og føringer som er lagt gjennom Stortingets behandling av St.prp.nr 63 (2001-2002) og St.prp.nr.1 Tillegg nr.8 (2002-2003):

- tjenestene skal organiseres uavhengig av mattilsynet
- statlig eierskap til laboratorier skal begrenses til virksomhet som av faglige eller økonomiske årsaker ikke kan ivaretas av andre aktører
- staten skal bidra til å sikre like konkurransevilkår for privat og offentlig tjenesteyting i laboratoriemarkedet. Et viktig moment i den sammenheng er at midler til finansiering av Mattilsynets tjenestebehov skal kanaliseres gjennom tilsynet

- statens innsats på dette området skal rettes mot å sikre at en del uttalte målsettinger for disse tjenestene blir oppfylt.

Stortingets føringer innebærer at laboratorietjenestene i fremtiden skal styres etter markedsprinsippet tilbud – etterspørsel, og at dette også blir styrende for pris og struktur på disse tjenestene. Dette skal gjelde alle laboratorietjenester som er egnet for konkurranseutsetting.

Stortingets behandling innebærer også at Staten skal ha et overordnet ansvar for å sikre at det i fremtiden blir tilgang på fullverdige laboratorietjenester på matområdet over hele landet, og at dette gjelder analysetjenester for næringer og forbrukere så vel som for Mattilsynet.

I St.prp nr. 63 er det sagt at staten skal sikre at

- tilsynet har tilfredsstillende tilgang på likeverdige laboratorietjenester over hele landet
- tilsynsobjektene (næringene og kommunene) har nødvendig tilgang på analysekapasitet til å tilfredsstille kravene til dokumentasjon av sin internkontroll
- kommunene har nødvendig tilgang på analysekapasitet til å gjennomføre sine oppgaver innen miljøretta helsevern
- laboratorietjenestene har en infrastruktur som gjør at geografisk nærhet mellom laboratorier og brukere blir tilbørlig ivaretatt
- det til enhver tid finnes kompetanse og kapasitet til å utrede nye problemområder som måtte komme på matområdet og at det utvikles og implementeres ny metodikk etter hvert som behovene oppstår
- det finnes laboratorier med nødvendig kompetanse og uavhengighet til å forestå referansefunksjoner for den øvrige laboratorietjenesten.

Statens ansvar omfatter både å sikre faglig kvalitet og tilfredsstillende geografisk fordeling av laboratorietjenestene i fremtiden. I tillegg har stortingsflertallet uttalt at for kommuner med svakt næringsgrunnlag og begrensede muligheter til selvstendig etablering av tilfredsstillende infrastruktur for næringslivet, må det være et statlig ansvar å sikre næringsutøvere i disse områdene tilgang på laboratorietjenester til bruk i sin internkontroll.

Regional utviklingsetats merknader

Regional utviklingsetat mener at delmålene gjengitt i strekpunkt ovenfor må legges til grunn som forutsetning for de rammene Mattilsynet skal operere innenfor, dersom hovedmålet med omorganisering av tilsynet på matområdet skal kunne innfries. Høringsnotatet viser til at infrastruktur og transportforhold særlig i Nord-Norge (og deler av Vestlandet) tilsier at hvert fylke sikres fullverdige laboratorietjenester. I tillegg vil det etter vårt syn være av prinsipiell betydning at man hensyntar de faktiske regionale forhold også på lavere geografisk nivå.

Regional utviklingsetat er av den oppfatning at markedsmodellen som nå i prinsippet skal være styrende for utviklingen av prissetting og struktur på laboratorietjenestene, med nødvendighet vil føre til sentralisering av laboratorievirksomheten til områder med størst bedrifts-, industri- og befolkningstetthet. Dette vil bryte med prinsippet om nærhet til tilsynsobjektene; næringene og kommunene, som er nødvendig ut fra faglige og kvalitetsmessige grunner. Det er videre vanskelig å se hvordan markedsprinsippet fullt

ut skal kunne ivareta behovet for laboratorietjenester knyttet til bedrifts- og kommunal internkontroll og miljørettet helsevern, og den veiledningsfunksjon det vil være behov for lokalt. Tidligere høringsnotat fra departementene legger til grunn at behovet for tilsyn og kontroll på matområdet vil øke framover.

Nærhetsprinsippet må, slik vi ser det, ha en annen geografisk dimensjon i en nordnorsk virkelighet enn i de mer befolkningstette områder av landet. Regional utviklingsetat ser at presiseringen vedr kommuner med svakt næringsgrunnlag og begrensede muligheter til selvstendig etablering av tilfredsstillende infrastruktur for næringslivet har særlig aktualitet for deler av Troms.

I en region med til dels spredt befolkningsgrunnlag og desentralisert næringsstruktur, må det taes spesielle hensyn til geografi i det framtidige laboratorietjenestemarkedet for å sikre likeverdige forhold både når det gjelder pris, kvalitet og effektivitet. Både næringsliv og kommuner har behov for nærhet til fagmiljøene.

Regional utviklingsetat mener at staten (derfor) i sin rolle både som eier av laboratorier, og gjennom Mattilsynet som den framtidig største etterspørter av (laboratorie)tjenester, må ta et særskilt ansvar for å sikre regional likeverdighet i tjenestetilbudet. Dette tilsier etter vår oppfatning at virkemidler etter prinsippet om samfunnsoppdrag må ha særskilt vekt i vår region.

Regional utviklingsetat viser til tidligere uttalelser der man har påpekt at det både av hensyn til framtidig matvaretrygghet og til næringslivet i distriktene vil være avgjørende å beholde mest mulig av dagens personell og fagmiljø innen mattilsynsområdet. Det nye Mattilsynet vil gjennom sin rolle som etterspørter i markedet være styrende for utviklingen og framtidig lokalisering av laboratorietjenestene. Det nye Mattilsynets bruk av eksisterende fagmiljø vil dermed være avgjørende for å beholde og videreutvikle disse miljøene.

Omlegging til ny struktur etter markedsprinsippene må foregå over tid, og det må vedvarende være fokus på de vedtatte målene for faglig kvalitet og likeverdighet i tjenestetilbudet over hele landet. I en overgangsfase på minimum fem år bør Mattilsynet forholde seg til lokale laboratorier så langt dette tilfredsstiller krav til kompetanse og kvalitet.

Det vil være av avgjørende betydning hvilke rammer Mattilsynet får å operere innenfor.

Med vennlig hilsen

Stein Ovesen
Regionalutviklingssjef

Gunnar Davidsson
Knst leder kommunalavdelingen